

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
KONVENCIJE O KONTAKTIMA S DJECOM
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, rujan 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O KONTAKTIMA S DJECOM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije o kontaktima s djecom sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opća skupština Ujedinjenih naroda na 44. zasjedanju 20. studenoga 1989. godine usvojila je Konvenciju o pravima djeteta koja sadrži univerzalne standarde za osiguranje građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava djece. Republika Hrvatska, kao stranka Konvencije o pravima djeteta i Konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 8. listopada 1991. godine uvrstila se među one zemlje koje su preuzele obvezu osiguranja tih prava. Cjelovitom reformom zakonodavstva Republika Hrvatska usklađuje svoja zakonska rješenja s Konvencijom o pravima djeteta te međunarodnim dokumentima koji iz nje proizlaze ili se na njoj temelje. Jedan od tih dokumenata jest i Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece koja se primjenjuje i za slučajeve prekograničnog kontakta djeteta s roditeljem s kojim dijete ne živi. Značajnu dopunu Haške konvencije predstavlja Konvencija o kontaktima s djecom. S obzirom da je Republika Hrvatska postala članica Vijeća Europe 6. studenog 1996. godine pristala je promicati ciljeve te međunarodne organizacije i poštovati njezina načela pa time i promicanje prava djeteta. Konvencija o kontaktima s djecom (u daljnjem tekstu: Konvencija) sastavljena je u Strasbourgu 15. svibnja 2003. godine. Konvenciju je potpisalo 16 država članica Vijeća Europe (Albanija, Austrija, Belgija, Bugarska, Hrvatska, Cipar, Češka, Grčka, Italija, Malta, Poljska, Portugal, Rumunjska, San Marino, Turska i Ukrajina), a 5 država je i ratificiralo (Albanija, Češka, Rumunjska, San Marino i Ukrajina). Konvencija je stupila na snagu 1. rujna 2005. godine.

Konvencija o kontaktima s djecom nadopunjuje i razrađuje način ostvarivanja prava djeteta utvrđen Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Cilj je Konvencije priznanje prava djeci na susrete i druženja, odnosno kontakte s određenim osobama te olakšavanje ostvarivanje tih prava. Konvencija isto tako preciznije uređuje područje uspostavljanja prekograničnih kontakata djeteta s roditeljem s kojim inače ne živi ili s osobama s kojima je dijete u bliskoj obiteljskoj vezi, koji se osim kroz susrete i druženja može uspostaviti i putem telefona, putem pisama, elektroničkom poštom, posrednim putem - razmjenom informacija preko neke druge osobe i sl. Konvencija detaljnije propisuje postupanja središnjeg tijela nego što je to uređeno Haškom konvencijom o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece, a i jača poziciju djeteta kao subjekta u postupcima koji ga se tiču, pa se djetetu utvrđuje pravo na izražavanje stavova i želja, na primanje

obavijesti o postupku te na savjete u svezi s postupkom. Posebice se uređuju pitanja mjera osiguranja i jamstva koja se poduzimaju u svezi s kontaktom kako bi se zaštitilo ostvarivanje tog utvrđenog prava djeteta i kako bi se osigurao povratak djeteta u mjesto gdje uobičajeno živi nakon razdoblja određenog za kontakte.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu Zakona o potvrđivanju Konvencije o kontaktima s djecom bit će potrebno osigurati u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu 645.000,00 kuna, a za 2010. godinu 300.000,00 kuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje predloženog zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, kako bi se Republika Hrvatska pridružila državama koje su već stranke Konvencije, potrebno je što skorije okončati unutarnje pravne postupke da bi Republika Hrvatska mogla iskazati svoj pristanak biti vezana odredbama ove Konvencije te, po stupanju na snagu Konvencije za Republiku Hrvatsku, primijeniti mehanizme i oblike suradnje predviđene njezinim odredbama.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude obvezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj zakonski prijedlog raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

Osnova za donošenje predloženog zakona po hitnom postupku sadržana je i u odredbi članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, s obzirom da se po hitnom postupku donose zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O KONTAKTIMA S DJECOM

Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije o kontaktima s djecom glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
KONVENCIJE O KONTAKTIMA S DJECOM**

Članak 1.

Potvrđuje se Konvencija o kontaktima s djecom, sastavljena u Strasbourgu, 15. svibnja 2003. godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku, a koju je Republika Hrvatska potpisala 15. svibnja 2003. godine.

Članak 2.

Tekst Konvencije o kontaktima s djecom iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

**KONVENCIJA O
KONTAKTIMA S DJECOM**

Strasbourg, 15. svibnja 2003.

Preambula

Države članice Vijeća Europe i druge potpisnice ove Konvencije,

uzimajući u obzir Europsku konvenciju o priznanju i izvršenju odluka o skrbi nad djecom i o ponovnom uspostavljanju skrbi nad djecom od 20. svibnja 1980. (ETS br. 105);

uzimajući u obzir Hašku konvenciju od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece i Hašku konvenciju od 19. listopada 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, izvršenju i suradnji u svezi s roditeljskom odgovornosti i mjerama za zaštitu djece;

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1347/2000 od 29. svibnja 2000. o nadležnosti i priznanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u predmetima koji se odnose na roditeljsku odgovornost zajedničke djece bračnih drugova;

priznavajući da, kako to predviđaju razni međunarodni pravni instrumenti Vijeća Europe, kao i članak 3. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenoga 1989, najbolji interesi djeteta trebaju imati primarnu važnost;

svjesni potrebe za donošenjem dodatnih odredaba kojima bi se zaštitili kontakti između djece i njihovih roditelja i drugih osoba koje su s djecom povezane obiteljskim vezama, kako ih štiti članak 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950 (ETS br. 05);

uzimajući u obzir članak 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta koji predviđa pravo djeteta koje je odvojeno od jednog ili oba roditelja da redovito održava osobne odnose i neposredne kontakte s oba roditelja, osim kad bi to bilo protivno djetetovim najboljim interesima;

uzimajući u obzir stavak 2. članka 10. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta koji predviđa pravo djeteta čiji roditelji borave u različitim državama da redovito održava osobne odnose i neposredne kontakte s oba roditelja, osim u izuzetnim okolnostima;

svjesne da je poželjno ne samo priznavanje roditelja nego i djece kao nositelje prava;

suglasne, stoga, da se pojam "pristup djeci" zamijeni pojmom "kontakti s djecom";

uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ostvarivanju dječjih prava (ETS br. 160) i poželjnost promicanja mjera pomoću kojih se djeci pomaže u pitanjima koja se tiču kontakata s roditeljima i drugim osobama koje su s djecom povezane obiteljskim vezama;

suglasne o potrebi da djeca imaju kontakte ne samo s oba roditelja, već i s određenim drugim osobama koje su s djecom povezane obiteljskim vezama i o važnosti da roditelji i te druge osobe ostanu u kontaktu s djecom, ovisno o najboljim interesima djeteta;

uzimajući u obzir da države promiču usvajanje zajedničkih načela u odnosu na kontakte s djecom, posebno kako bi olakšale primjenu međunarodnih instrumenata na tom području;

shvaćajući da je vjerojatnije kako će mehanizmi koji su uspostavljeni radi provedbe stranih odluka koje se odnose na kontakte s djecom polučiti zadovoljavajuće rezultate ako su načela na kojima je ta strana odluka utemeljena slična načelima u državi u kojoj se te strane odluke provode;

priznavajući da, kad djeca i roditelji i druge osobe koje su s djecom povezane obiteljskim vezama žive u različitim državama, sudbene vlasti treba poticati da više koriste prekogranične kontakte, te da povećaju povjerenje svih uključenih osoba da će po okončanju tih kontakata djeca biti vraćena;

uzimajući u obzir da će odredbe učinkovite zaštite i dodatna jamstva vjerojatno osigurati povratak djece, posebno po okončanju prekograničnih kontakata;

uzimajući u obzir da je potreban dodatni međunarodni instrument kako bi se pronašla rješenja koja se posebno odnose na prekogranične kontakte s djecom;

želeći uspostaviti suradnju između svih središnjih tijela i drugih tijela radi promicanja i poboljšanja kontakata između djece i njihovih roditelja, te drugih osoba s kojima su ta djeca obiteljski povezana, a posebno radi promicanja pravosudne suradnje u predmetima koji se tiču prekograničnih kontakata;

sporazumjele su se kako slijedi:

POGLAVLJE I. - CILJEVI KONVENCIJE I DEFINICIJE

Članak 1. - Ciljevi Konvencije i definicije

Ciljevi ove Konvencije su:

- a) odrediti opća načela koja će se primjenjivati na odluke o kontaktima;
- b) utvrditi odgovarajuće mjere osiguranja i jamstva kako bi se osiguralo pravilno izvršenje kontakata i trenutni povratak djece na kraju vremena koje je određeno za kontakte;
- c) uspostaviti suradnju između središnjih tijela, pravosudnih tijela i drugih tijela u cilju promicanja i poboljšanja kontakata između djece i njihovih roditelja, te drugih osoba s kojima su djeca u obiteljskoj vezi.

Članak 2. - Definicije

U svrhe ove Konvencije:

- a) "*kontakti*" znači:
 - i. boravak djeteta u ograničenom vremenu kod osobe spomenute u člancima 4. ili 5. s kojom ono inače ne živi, odnosno susret s takvom osobom;
 - ii. svaki oblik komunikacije između djeteta i te osobe;

- iii. davanje toj osobi informacija o djetetu ili davanje djetetu informacija o toj osobi.
- b) "*odluka o kontaktima*" podrazumijeva odluku nadležnog tijela u svezi s kontaktima, uključujući i sporazum o kontaktima kojeg je potvrdilo nadležno pravosudno tijelo odnosno koji je službeno sastavljen ili registriran kao vjerodostojni dokument, te koji se može izvršiti;
- c) "*dijete*" znači osobu mlađu od 18 godina za koju se može donijeti ili izvršiti odluka o kontaktima u državi stranci;
- d) "*obiteljske veze*" znači bliski odnos kao što je odnos između djeteta i njegovog djeda i bake ili braće i sestara, a koji se temelji na zakonu ili na vezi koja proizlazi iz izvanbračne zajednice;
- e) "*pravosudno tijelo*" znači sud ili upravno tijelo koje ima jednake ovlasti.

POGLAVLJE II. - OPĆA NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA ODLUKE O KONTAKTIMA

Članak 3. - Primjena načela

Države članice će usvojiti takve zakonodavne i druge mjere koje mogu biti potrebne kako bi osigurale da pravosudna tijela prilikom donošenja, mijenjanja i dopunjavanja, obustave ili opoziva odluka o kontaktima, primjenjuju načela sadržana u ovome poglavlju.

Članak 4. - Kontakt između djeteta i njegovih ili njezinih roditelja

1. Dijete i njegovi ili njezini roditelji imat će pravo na ostvarivanje i održavanje redovitih međusobnih kontakata.
2. Takav kontakt može biti ograničen ili isključen samo ako je to potrebno u najboljem interesu djeteta.
3. Ako nije u najboljem interesu djeteta da se kontakt s jednim od njegovih ili njezinih roditelja odvija bez nadzora, razmotrit će se mogućnost osobnog kontakta pod nadzorom ili nekih drugih oblika kontakata s tim roditeljem.

Članak 5. - Kontakti između djeteta i osoba koje nisu njegovi ili njezini roditelji

1. Ovisno o najboljem interesu djeteta, može se uspostaviti kontakt između djeteta i osoba koje nisu njegovi ili njezini roditelji, a dijete je s njima u bliskoj obiteljskoj vezi
2. Države članice su slobodne proširiti ovu odredbu na osobe koje nisu spomenute u stavku 1. ovoga članka, a ako ju prošire, države mogu slobodno odlučiti koji će se oblici kontakata kako su određeni u članku 2., točki a) primjenjivati.

Članak 6. - Pravo djeteta da bude obavještavano, savjetovano i da može izraziti svoje stavove

1. Ako dijete prema unutarnjem pravu u dovoljnoj mjeri razumije o čemu se radi ima pravo, osim u slučaju kada bi to bilo nedvojbeno suprotno njegovom interesu:

- primiti pravodobne obavijesti;
 - biti konzultirano;
 - izraziti vlastite stavove.
2. Ovim stavovima, te utvrđenim željama i osjećajima djeteta posvetit će se dužna pozornost.

Članak 7. - Rješavanje sporova o kontaktima

Prilikom rješavanja sporova o kontaktima, pravosudno će tijelo poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi:

- a) osiguralo da oba roditelja budu obaviještena o važnosti uspostavljanja i održavanja kontakata s njihovim djetetom, kako za njihovo dijete, tako za njih same;
- b) poticalo roditelje i druge osobe koje su u obiteljskoj vezi s djetetom da postignu prijateljski dogovor u svezi s kontaktima, posebno korištenjem obiteljskog posredovanja i drugih postupaka za rješavanje sporova;
- c) prije donošenja odluke, osiguralo da na raspolaganju imaju dovoljno obavijesti, dobivenih posebno od vršitelja roditeljske odgovornosti, a u cilju donošenja odluke u najboljem interesu djeteta, te, po potrebi, pribavilo dodatne obavijesti od drugih mjerodavnih tijela ili osoba.

Članak 8. - Sporazumi o kontaktima

1. Države stranke će poticati, na način kojeg one smatraju odgovarajućim, roditelje i druge osobe koje su u obiteljskoj vezi s djetetom da se ponašaju u skladu s načelima utvrđenim u člancima 4. do 7. prilikom sklapanja ili izmjene sporazuma o kontaktima s djetetom. Poželjno je da ti sporazumi budu u pisanom obliku.
2. Nadležno će tijelo, ukoliko unutarnje pravo ne predviđa drugačije, na zahtjev potvrditi sporazum o kontaktima s djetetom, osim ako je on suprotan najboljim interesima djeteta.

Članak 9. - Provedba odluka o kontaktima

Države stranke će poduzeti sve odgovarajuće mjere koje će osigurati da se odluke o kontaktima provedu.

Članak 10. - Mjere osiguranja i jamstva koje se poduzimaju u svezi s kontaktima

1. Svaka će država stranka osigurati i promicati primjenu mjera osiguranja i jamstava. Ona će glavnom tajniku Vijeća Europe putem svog središnjeg tijela u roku od tri mjeseca nakon stupanja ove Konvencije na snagu za tu državu stranku, priopćiti barem tri kategorije mjera osiguranja i jamstava koje postoje u njenom unutarnjem pravu, uz one mjere osiguranja i jamstva iz stavka 3. članka 4. i točke b), stavka 1. članka 14. Konvencije. Promjene koje se tiču raspoloživih mjera osiguranja i jamstava priopćit će se što je prije moguće.

2. Kad okolnosti slučaja to zahtijevaju, pravosudno tijelo može, u svako doba donijeti odluku o kontaktima, uz uvjet primjene mjera osiguranja i jamstava kako u cilju provedbe odluke o kontaktima, tako i u cilju povratka djeteta na kraju razdoblja određenog za kontakte u mjesto gdje dijete uobičajeno živi ili kako dijete ne bi bilo protupravno odvedeno.
 - a) Mjere osiguranja i jamstva kojima se osigurava provedba odluke mogu osobito uključivati:
 - nadzor nad kontaktima
 - obvezu osobe da se pobrine za putne troškove i troškove smještaja za dijete, i ako je to primjereno, za svaku drugu osobu koja prati dijete;
 - polaganje jamstva od strane osobe s kojom dijete uobičajeno živi kako bi se osiguralo da osoba koja traži kontakt s djetetom ne bude onemogućena u ostvarivanju tih kontakata;
 - izricanje novčane kazne osobi s kojom dijete uobičajeno živi, ako bi ta osoba odbijala ponašati se u skladu s odlukom o kontaktima.
 - b) Mjere osiguranja i jamstva kojima se osigurava povratak djeteta ili sprječavanje protupravnog odvođenja, mogu osobito uključivati:
 - predaju putovnice ili isprava o identitetu i, kad je to primjereno, ispravu kojom se dokazuje da je osoba koja traži kontakte obavijestila nadležno konzularno tijelo o toj predaji za vrijeme kontakata;
 - financijska jamstva;
 - terete na imovinu;
 - obveze i uvjete dane sudu;
 - obvezu osobe koja ostvaruje kontakte da se redovito javlja, zajedno s djetetom, ovlaštenom tijelu kao što je tijelo koje skrbi za mladež ili policijska postaja, u mjestu gdje se kontakti vrše;
 - obvezu osobe koja traži kontakte da daje na uvid ispravu koja potječe iz države gdje se kontakt treba održati, kojom se dokazuje da je odluka o skrbi za dijete ili odluka o kontaktima, ili da su obje te odluke priznate i proglašene ovršnima, prije nego što se donese odluka o kontaktima ili prije nego što se kontakti održe;
 - određivanje uvjeta u odnosu na mjesto gdje se kontakt treba ostvariti i, ako je to prikladno, registriranje zabrane odlaska djeteta iz države u kojoj se kontakt treba održati u državnom ili prekograničnom informacijskom sustavu.
3. Sve te mjere osiguranja i jamstva bit će u pisanom obliku ili evidentirane u pisanom obliku i činit će sastavni dio odluke o kontaktima ili potvrđenog sporazuma.

4. Ako se mjere osiguranja i jamstva trebaju primijeniti u drugoj državi stranci, pravosudno tijelo će prije svega prosuditi da su takve mjere osiguranja i jamstva provedive u toj državi stranci.

POGLAVLJE III. - MJERE ZA POTICANJE I UNAPREĐIVANJE PREKOGRANIČNIH KONTAKATA

Članak 11. - Središnja tijela

1. Svaka država stranka će odrediti središnje tijelo za obnašanje dužnosti predviđenih ovom Konvencijom u slučajevima prekograničnih kontakata.
2. Savezne države, države s više od jednog pravnog poretka ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice slobodne su odrediti više od jednog središnjeg tijela te utvrditi teritorijalni ili osobni opseg njihovih ovlasti. Kada država odredi više od jednog središnjeg tijela, ona će odrediti središnje tijelo kojem će se upućivati sve obavijesti radi prosljeđivanja odgovarajućem središnjem tijelu te dotične države.
3. Glavni tajnik Vijeća Europe obavještava se o svakom imenovanju u skladu s ovim člankom.

Članak 12. - Dužnosti središnjih tijela

Središnja tijela država stranaka će :

- a) međusobno surađivati i promicati suradnju između nadležnih tijela, uključujući pravosudna tijela, u njihovim odnosnim zemljama radi ostvarivanja ciljeva Konvencije. Ona će postupati sa svom potrebnom žurnošću.
- b) u cilju olakšavanja provedbe ove Konvencije, na zahtjev međusobno dostavljati obavijesti o propisima glede roditeljske odgovornosti, uključujući kontakte i sve detaljne obavijesti u svezi s mjerama osiguranja i jamstvima pored onoga što je već predviđeno u stavku 1. članka 10., i njihovim raspoloživim uslugama (uključujući pravne usluge, javno financirane ili drukčije) kao i obavijesti koje se odnose na neke promjene u ovim propisima i uslugama.
- c) poduzeti sve odgovarajuće korake u smislu pronalaženja boravišta djeteta;
- d) osigurati prosljeđivanje zahtjeva za informacijama od nadležnih tijela, a koje se tiču pravnih ili faktičnih pitanja glede postupaka koji su u tijeku;
- e) međusobno se obavještavati o svim poteškoćama koje se mogu pojaviti u primjeni Konvencije i, koliko god je to moguće, otkloniti zapreke za njezinu primjenu;

Članak 13. - Međunarodna suradnja

1. Pravosudna tijela, središnja tijela te socijalna i druga tijela u pitanju u državama strankama, postupajući u okviru svoje nadležnosti, surađivat će u postupcima glede prekograničnih kontakata.

2. Osobito, središnja tijela će pomagati pravosudnim tijelima država stranaka u njihovoj međusobnoj komunikaciji te pribavljanju takvih informacija i pomoći koja im može biti potrebna za ostvarivanje ciljeva ove Konvencije.
3. U prekograničnim slučajevima, središnja tijela će pomagati djeci, roditeljima i drugim osobama koje su u obiteljskoj vezi s djetetom, posebice, kod pokretanja postupaka koji su u svezi s prekograničnim kontaktima.

Članak 14. – Priznanje i izvršenje stranih odluka o prekograničnim kontaktima

1. Države stranke će osigurati, uključujući gdje je to primjenjivo, u skladu s mjerodavnim međunarodnim instrumentima:
 - a) sustav priznanja i izvršenja odluka koje su donesene u drugim državama strankama u svezi s kontaktima i pravima skrbi;
 - b) postupak u kojem se odluke koje se odnose na kontakte i prava skrbi, koje su donesene u drugim državama strankama, mogu priznati i proglasiti izvršnim prije nego se taj kontakt održi u državi kojoj je zahtjev upućen.
2. Ako država stranka prizna ili izvrši, odnosno i prizna i ovrši, stranu odluku uz uvjet postojanja međunarodnog ugovora ili uzajamnosti, ona može ovu Konvenciju kao takvu smatrati pravnim temeljem za priznanje ili izvršenje, ili oboje, strane odluke o kontaktima.

Članak 15. - Uvjeti za provedbu odluka o prekograničnim kontaktima

Pravosudno tijelo države stranke u kojoj se treba provesti odluka o prekograničnim kontaktima koju je donijela druga država stranka, prilikom priznanja ili proglašenja te odluke izvršnom, odnosno u svako drugo vrijeme, može utvrditi ili prilagoditi uvjete za njenu provedbu, kao i sve mjere osiguranja i jamstva koje se odnose na to, ako je potrebno radi olakšanja vršenja tog kontakta, uz uvjet da se poštuju bitni elementi odluke, i da se posebno u obzir uzmu promijenjene okolnosti i dogovori koje su postigle dotične osobe. Ni pod kojim okolnostima strana odluka ne može biti preispitivana u pogledu svog merituma.

Članak 16. - Povratak djeteta

1. Ukoliko dijete na kraju vremena prekograničnog kontakta koji se temelji na odluci o kontaktima nije vraćeno, nadležna tijela će, na zahtjev, osigurati žurni povratak, tamo gdje je to primjenjivo, pozivajući se na odgovarajuće odredbe međunarodnih instrumenata, unutarnje pravo te primjenjujući gdje je to moguće, takve mjere osiguranja i jamstva kakva su predviđena odlukom o kontaktima.
2. Odluka o povratku djeteta će se donijeti, kad god je to moguće, unutar šest tjedana od datuma podnošenja zahtjeva za povratak.

Članak 17. - Troškovi

Izuzimajući trošak repatrijacije, svaka država stranka se obvezuje da neće potraživati nikakvo plaćanje od podnositelja zahtjeva u slučaju poduzimanja bilo koje mjere prema ovoj Konvenciji od strane središnjeg tijela te države u ime podnositelja zahtjeva .

Članak 18. - Uvjeti vezani uz jezik

1. Sukladno bilo kojem posebnom ugovoru koji je sklopljen između dotičnih središnjih tijela:
 - a) obavijesti središnjem tijelu države kojoj je zahtjev upućen trebaju biti sastavljena na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika te države ili mora biti popraćen s prijevodom na taj jezik;
 - b) središnje tijelo države će unatoč tome prihvatiti prepisku na engleskom ili francuskom jeziku, ili popraćenu s prijevodom na jedan od ovih jezika.
2. Prepiska koja dolazi od središnjeg tijela države kojoj je zahtjev upućen, uključujući i nalaze provedenog ispitnog postupka, može se odvijati na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika te države ili na engleskom ili francuskom jeziku.
3. Međutim, država stranka može, davanjem izjave glavnom tajniku Vijeća Europe, prigovoriti uporabi bilo francuskog ili engleskog jezika prema stavcima 1. i 2. ovog članka u svakom zahtjevu, obavijesti ili drugim dokumentima poslanim njihovim središnjim tijelima.

POGLAVLJE IV. – ODNOS PREMA OSTALIM INSTRUMENTIMA

Članak 19. - Odnos prema Europskoj konvenciji o priznanju i izvršenju odluka o skrbi nad djecom i ponovnom uspostavljanju skrbi nad djecom

Stavci 2. i 3. članka 11. Europske konvencije od 20. svibnja 1980. (ETS 105) o priznanju i izvršenju odluka o skrbi nad djecom i ponovnom uspostavljanju skrbi nad djecom ne primjenjuje se u odnosima između država stranaka koje su ujedno države članice ove Konvencije.

Članak 20. - Odnosi prema drugim instrumentima

1. Ova Konvencija ne utječe na bilo koji međunarodni instrument kojeg su države članice ove Konvencije već članice ili kojih će postati članice, a koji sadrže odredbe o pitanjima uređenim ovom Konvencijom. Ova Konvencija ne dovodi u pitanje primjenu sljedećih pravnih instrumenata:
 - a) Haške konvencije od 5. listopada 1961. o nadležnosti tijela i mjerodavnom pravu glede zaštite maloljetnika,
 - b) Europske konvencije od 20. svibnja 1980. (ETS br. 105) o priznanju i izvršenju odluka o skrbi nad djecom i ponovnom uspostavljanju skrbi nad djecom,
 - c) Haške konvencije od 25. listopada 1980. o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece,
 - d) Haške konvencije od 19. listopada 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, izvršenju i suradnji u svezi s roditeljskom odgovornošću i mjerama za zaštitu djece.

2. Ništa u ovoj Konvenciji ne sprječava stranke da sklapaju međunarodne ugovore kojima se odredbe ove Konvencije upotpunjuju ili unapređuju, odnosno kojima se proširuje područje njihove primjene.
3. U svojim međusobnim odnosima države stranke koje su članice Europske zajednice primjenjivat će pravila Zajednice, i stoga neće primjenjivati pravila koja proizlaze iz ove Konvencije, osim ukoliko ne postoji pravilo Zajednice koje bi posebno uređivalo određeno pitanje.

POGLAVLJE V. – IZMJENE I DOPUNE KONVENCIJE

Članak 21. Izmjene i dopune

1. Svaki prijedlog za izmjenu i dopunu ove Konvencije kojeg podnese bilo koja stranka dostavlja se glavnom tajniku Vijeća Europe koji ga prosljeđuje državama članicama Vijeća Europe, svakoj potpisnici, svakoj državi stranci, Europskoj zajednici, svakoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 22. te svakoj državi koja je pozvana da pristupi ovoj Konvenciji u skladu s odredbama članka 23.
2. Svaka izmjena i dopuna koju je predložila stranka prosljeđuje se Europskom odboru za pravnu suradnju (CDCJ), koji se podnosi Odboru ministara svoje mišljenje o predloženoj izmjeni i dopuni.
3. Odbor ministara razmatra predloženu izmjenu i dopunu i mišljenje CDCJ-a i, nakon konzultacija sa strankama Konvencije koje nisu članice Vijeća Europe, može usvojiti izmjenu i dopunu.
4. Tekst svake izmjene i dopune koju je usvojio Odbor ministara u skladu sa stavkom 3. ovoga članka prosljedit će se svim strankama radi prihvatanja.
5. Svaka izmjena i dopuna usvojena u skladu sa stavkom 3. ovoga članka stupa na snagu prvog dana mjeseca nakon isteka razdoblja od jednog mjeseca nakon datuma kada su sve stranke obavijestile glavnog tajnika da prihvataju izmjenu i dopunu.

POGLAVLJE VI. - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22. - Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova je Konvencija otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe, državama koje nisu članice a koje su sudjelovale u njezinoj izradi i Europskoj zajednici.
2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.
3. Ova Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kada tri države, uključujući najmanje dvije članice Vijeća Europe, izraze svoj pristanak biti vezane Konvencijom u skladu s odredbama prethodnog stavka.
4. U odnosu na svaku državu spomenutu u stavku 1. ili Europsku zajednicu, koja naknadno izrazi svoj pristanak biti njome vezana, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji

slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja njene isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 23. - Pristupanje Konvenciji

1. Nakon stupanja na snagu ove Konvencije, Odbor ministara Vijeća Europe može nakon konzultacija stranaka, pozvati svaku državu nečlanicu Vijeća Europe, koja nije sudjelovala u izradi ove Konvencije, da pristupi ovoj Konvenciji odlukom koja je donesena većinom predviđenom u članku 20 d. Statuta Vijeća Europe, i jednoglasnom odlukom predstavnika država ugovornica ovlaštenih nazočiti u Odbor ministara.
2. U odnosu na svaku državu koja pristupa, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma polaganja isprave o pristupu kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 24. - Teritorijalna primjena

1. Svaka država ili Europska zajednica može, u trenutku potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu odrediti područje ili područja na kojima se Konvencija primjenjuje.
2. Svaka stranka može kasnije u svako doba, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na svako drugo područje određeno u izjavi i za čije je međunarodne odnose odgovorna ili u čije je ime ovlaštena preuzimati obveze. U odnosu na to područje, Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca nakon datuma kada je glavni tajnik primio takvu izjavu.
3. Svaka izjava dana sukladno prethodna dva stavka može, u odnosu na bilo koje područje određeno tom izjavom, biti povučena obaviješću upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe. Povlačenje proizvodi učinak prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku razdoblja od tri mjeseca nakon datuma kada je glavni tajnik primio takvu izjavu.

Članak 25. - Rezerve

U odnosu na bilo koju odredbu ove Konvencije rezerve nisu dozvoljene.

Članak 26. - Otkazivanje

1. Svaka ugovorna stranka može, u svako doba, otkazati ovu Konvenciju izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe.
2. Takvo otkazivanje stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka vremena od tri mjeseca nakon datuma kada je glavni tajnik primio takvu obavijest.

Članak 27. - Obavijesti

Glavni tajnik Vijeća Europe obavijestit će države članice Vijeća Europe, svaku državu potpisnicu, svaku državu stranku, Europsku zajednicu, svaku državu koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 22. i svaku državu pozvanu da pristupi ovoj Konvenciji u skladu s odredbom članka 23. o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) polaganju svake isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ove Konvencije, u skladu sa člancima 22. i 23.;
- d) svakoj izmjeni i dopuni usvojenoj u skladu s člankom 21. i o datumu kada je takva izmjena i dopuna stupila na snagu;
- e) svakoj izjavi sačinjenoj temeljem odredbe članka 18.;
- f) svakom otkazivanju danom u skladu s odredbom članka 26.;
- g) svakom drugom činu, obavijesti ili priopćenju, posebno prema člancima 10. i 11. ove Konvencije.

U potvrdu toga su, dolje potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Strasbourgu dana 15. svibnja 2003. godine na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom jedinom primjerku koji će se pohraniti u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će ovjerene preslike svakoj državi članici Vijeća Europe, državama nečlanicama koje su sudjelovale u izradi ove Konvencije, Europskoj zajednici i svakoj državi pozvanoj da pristupi ovoj Konvenciji.

**CONVENTION ON CONTACT
CONCERNING CHILDREN**

Strasbourg, 15. V 2003

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Taking into account the European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children of 20 May 1980 (ETS No. 105);

Taking into account the Hague Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction and the Hague Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children;

Taking into account the Council Regulation (EC) No. 1347/2000 of 29 May 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and in matters of parental responsibility for children of both spouses;

Recognising that, as provided in the different international legal instruments of the Council of Europe as well as in Article 3 of the United Nations Convention on the Rights of the Child of 20 November 1989, the best interests of the child shall be a primary consideration;

Aware of the need for further provisions to safeguard contact between children and their parents and other persons having family ties with children, as protected by Article 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950 (ETS No. 5);

Taking into account Article 9 of the United Nations Convention on the Rights of the Child which provides for the right of a child, who is separated from one or both parents, to maintain personal relations and direct contact with both parents on a regular basis, except when this is contrary to the child's best interests;

Taking into account paragraph 2 of Article 10 of the United Nations Convention on the Rights of the Child, which provides for the right of the child whose parents reside in different States to maintain on a regular basis, save in exceptional circumstances, personal relations and direct contacts with both parents;

Aware of the desirability of recognising not only parents but also children as holders of rights;

Agreeing consequently to replace the notion of "access to children" with the notion of "contact concerning children";

Taking into account the European Convention on the Exercise of Children's Rights (ETS No. 160) and the desirability of promoting measures to assist children in matters concerning contact with parents and other persons having family ties with children;

Agreeing on the need for children to have contact not only with both parents but also with certain other persons having family ties with children and the importance for parents and those other persons to remain in contact with children, subject to the best interests of the child;

Noting the need to promote the adoption by States of common principles with respect to contact concerning children, in particular in order to facilitate the application of international instruments in this field;

Realising that machinery set up to give effect to foreign orders relating to contact concerning children is more likely to provide satisfactory results where the principles on which these foreign orders are based are similar to the principles in the State giving effect to such foreign orders;

Recognising the need, when children and parents and other persons having family ties with children live in different States, to encourage judicial authorities to make more frequent use of transfrontier contact and to increase the confidence of all persons concerned that the children will be returned at the end of such contact;

Noting that the provision of efficient safeguards and additional guarantees is likely to ensure the return of children, in particular, at the end of transfrontier contact;

Noting that an additional international instrument is necessary to provide solutions relating in particular to transfrontier contact concerning children;

Desiring to establish co-operation between all central authorities and other bodies in order to promote and improve contact between children and their parents, and other persons having family ties with such children, and in particular to promote judicial co-operation in cases concerning transfrontier contact;

Have agreed as follows:

CHAPTER I - OBJECTS OF THE CONVENTION AND DEFINITIONS

Article 1 - Objects of the Convention

The objects of this Convention are:

- a to determine general principles to be applied to contact orders;
- b to fix appropriate safeguards and guarantees to ensure the proper exercise of contact and the immediate return of children at the end of the period of contact;
- c to establish co-operation between central authorities, judicial authorities and other bodies in order to promote and improve contact between children and their parents, and other persons having family ties with children.

Article 2 - Definitions

For the purposes of this Convention:

- a "*contact*" means:
 - i the child staying for a limited period of time with or meeting a person mentioned in Articles 4 or 5 with whom he or she is not usually living;
 - ii any form of communication between the child and such person;

- iii the provision of information to such a person about the child or to the child about such a person.
- b “*contact order*” means a decision of a judicial authority concerning contact, including an agreement concerning contact which has been confirmed by a competent judicial authority or which has been formally drawn up or registered as an authentic instrument and is enforceable;
- c “*child*” means a person under 18 years of age in respect of whom a contact order may be made or enforced in a State Party;
- d “*family ties*” means a close relationship such as between a child and his or her grandparents or siblings, based on law or on a de facto family relationship;
- e “*judicial authority*” means a court or an administrative authority having equivalent powers.

CHAPTER II - GENERAL PRINCIPLES TO BE APPLIED TO CONTACT ORDERS

Article 3 - Application of principles

States Parties shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the principles contained in this chapter are applied by judicial authorities when making, amending, suspending or revoking contact orders.

Article 4 - Contact between a child and his or her parents

- 1 A child and his or her parents shall have the right to obtain and maintain regular contact with each other.
- 2 Such contact may be restricted or excluded only where necessary in the best interests of the child.
- 3 Where it is not in the best interests of a child to maintain unsupervised contact with one of his or her parents the possibility of supervised personal contact or other forms of contact with this parent shall be considered.

Article 5 - Contact between a child and persons other than his or her parents

- 1 Subject to his or her best interests, contact may be established between the child and persons other than his or her parents having family ties with the child.
- 2 States Parties are free to extend this provision to persons other than those mentioned in paragraph 1, and where so extended, States may freely decide what aspects of contact, as defined in Article 2 letter *a*. shall apply.

Article 6 - The right of a child to be informed, consulted and to express his or her views

- 1 A child considered by internal law as having sufficient understanding shall have the right, unless this would be manifestly contrary to his or her best interests:

- to receive all relevant information;
 - to be consulted;
 - to express his or her views.
- 2 Due weight shall be given to those views and to the ascertainable wishes and feelings of the child.

Article 7 – Resolving disputes concerning contact

When resolving disputes concerning contact, the judicial authorities shall take all appropriate measures:

- a to ensure that both parents are informed of the importance for their child and for both of them of establishing and maintaining regular contact with their child;
- b to encourage parents and other persons having family ties with the child to reach amicable agreements with respect to contact, in particular through the use of family mediation and other processes for resolving disputes;
- c before taking a decision, to ensure that they have sufficient information at their disposal, in particular from the holders of parental responsibilities, in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, obtain further information from other relevant bodies or persons.

Article 8 – Contact agreements

- 1 States Parties shall encourage, by means they consider appropriate, parents and other persons having family ties with the child to comply with the principles laid down in Articles 4 to 7 when making or modifying agreements on contact concerning a child. These agreements should preferably be in writing.
- 2 Upon request, judicial authorities shall, except where internal law otherwise provides, confirm an agreement on contact concerning a child, unless it is contrary to the best interests of the child.

Article 9 – The carrying into effect of contact orders

States Parties shall take all appropriate measures to ensure that contact orders are carried into effect.

Article 10 – Safeguards and guarantees to be taken concerning contact

- 1 Each State Party shall provide for and promote the use of safeguards and guarantees. It shall communicate, through its central authorities, to the Secretary General of the Council of Europe, within three months after the entry into force of this Convention for that State Party, at least three categories of safeguards and guarantees available in its internal law in addition to the safeguards and guarantees referred to in paragraph 3 of Article 4 and in letter *b* of paragraph 1 of Article 14 of this Convention. Changes of available safeguards and guarantees shall be communicated as soon as possible.

- 2 Where the circumstances of the case so require, judicial authorities may, at any time, make a contact order subject to any safeguards and guarantees both for the purpose of ensuring that the order is carried into effect and that either the child is returned at the end of the period of contact to the place where he or she usually lives or that he or she is not improperly removed.
 - a Safeguards and guarantees for ensuring that the order is carried into effect, may in particular include:
 - supervision of contact;
 - the obligation for a person to provide for the travel and accommodation expenses of the child and, as may be appropriate, of any other person accompanying the child;
 - a security to be deposited by the person with whom the child is usually living to ensure that the person seeking contact with the child is not prevented from having such contact;
 - a fine to be imposed on the person with whom the child is usually living, should this person refuse to comply with the contact order.
 - b Safeguards and guarantees for ensuring the return of the child or preventing an improper removal, may in particular include:
 - the surrender of passports or identity documents and, where appropriate, a document indicating that the person seeking contact has notified the competent consular authority about such a surrender during the period of contact;
 - financial guarantees;
 - charges on property;
 - undertakings or stipulations to the court;
 - the obligation of the person having contact with the child to present himself or herself, with the child, regularly before a competent body such as a youth welfare authority or a police station, in the place where contact is to be exercised;
 - the obligation of the person seeking contact to present a document issued by the State where contact is to take place, certifying the recognition and declaration of enforceability of a custody or a contact order or both either before a contact order is made or before contact takes place;
 - the imposition of conditions in relation to the place where contact is to be exercised and, where appropriate, the registration, in any national or transfrontier information system, of a prohibition preventing the child from leaving the State where contact is to take place.
- 3 Any such safeguards and guarantees shall be in writing or evidenced in writing and shall form part of the contact order or the confirmed agreement.

- 4 If safeguards or guarantees are to be implemented in another State Party, the judicial authority shall preferably order such safeguards or guarantees as are capable of implementation in that State Party.

CHAPTER III - MEASURES TO PROMOTE AND IMPROVE TRANSFRONTIER CONTACT

Article 11 - Central authorities

- 1 Each State Party shall appoint a central authority to carry out the functions provided for by this Convention in cases of transfrontier contact.
- 2 Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one central authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one central authority, it shall designate the central authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate central authority within that State.
- 3 The Secretary General of the Council of Europe shall be notified of any appointment under this article.

Article 12 - Duties of the central authorities

The central authorities of States Parties shall:

- a co-operate with each other and promote co-operation between the competent authorities, including judicial authorities, in their respective countries to achieve the purposes of the Convention. They shall act with all necessary despatch;
- b with a view to facilitating the operation of this Convention, provide each other on request with information concerning their laws relating to parental responsibilities, including contact and any more detailed information concerning safeguards and guarantees in addition to that already provided according to paragraph 1 of Article 10, and their available services (including legal services, publicly funded or otherwise) as well as information concerning any changes in these laws and services;
- c take all appropriate steps in order to discover the whereabouts of the child;
- d secure the transmission of requests for information coming from the competent authorities and relating to legal or factual matters concerning pending proceedings;
- e keep each other informed of any difficulties likely to arise in applying the Convention and, as far as possible, eliminate obstacles to its application.

Article 13 - International co-operation

- 1 The judicial authorities, the central authorities and the social and other bodies of States Parties concerned, acting within their respective competence, shall co-operate in relation to proceedings regarding transfrontier contact.
- 2 In particular, the central authorities shall assist the judicial authorities of States Parties in communicating with each other and obtaining such information and assistance as may be necessary for them to achieve the objects of this Convention.

- 3 In transfrontier cases, the central authorities shall assist children, parents and other persons having family ties with the child, in particular, to institute proceedings regarding transfrontier contact.

Article 14 – Recognition and enforcement of transfrontier contact orders

- 1 States Parties shall provide, including where applicable in accordance with relevant international instruments:
 - a a system for the recognition and enforcement of orders made in other States Parties concerning contact and rights of custody;
 - b a procedure whereby orders relating to contact and rights of custody made in other States Parties may be recognised and declared enforceable in advance of contact being exercised within the State addressed.
- 2 If a State Party makes recognition or enforcement or both of a foreign order conditional on the existence of a treaty or reciprocity, it may consider this Convention as such a legal basis for recognition or enforcement or both of a foreign contact order.

Article 15 – Conditions for implementing transfrontier contact orders

The judicial authority of the State Party in which a transfrontier contact order made in another State Party is to be implemented may, when recognising or declaring enforceable such a contact order, or at any later time, fix or adapt the conditions for its implementation, as well as any safeguards or guarantees attaching to it, if necessary for facilitating the exercise of this contact, provided that the essential elements of the order are respected and taking into account, in particular, a change of circumstances and the arrangements made by the persons concerned. In no circumstances may the foreign decision be reviewed as to its substance.

Article 16 – Return of a child

- 1 Where a child at the end of a period of transfrontier contact based on a contact order is not returned, the competent authorities shall, upon request, ensure the child's immediate return, where applicable, by applying the relevant provisions of international instruments, of internal law and by implementing, where appropriate, such safeguards and guarantees as may be provided in the contact order.
- 2 A decision on the return of the child shall be made, whenever possible, within six weeks of the date of an application for the return.

Article 17 – Costs

With the exception of the cost of repatriation, each State Party undertakes not to claim any payment from an applicant in respect of any measures taken under this Convention by the central authority itself of that State on the applicant's behalf.

Article 18 – Language requirement

- 1 Subject to any special agreements made between the central authorities concerned:

- a communications to the central authority of the State addressed shall be made in the official language or in one of the official languages of that State or be accompanied by a translation into that language;
 - b the central authority of the State addressed shall nevertheless accept communications made in English or in French, or accompanied by a translation into one of these languages.
- 2 Communications coming from the central authority of the State addressed, including the results of enquiries carried out, may be made in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.
 - 3 However, a State Party may, by making a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, object to the use of either French or English under paragraphs 1 and 2 of this article, in any application, communication or other documents sent to their central authorities.

CHAPTER IV - RELATIONSHIP WITH OTHER INSTRUMENTS

Article 19 - Relationship with the European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children

Paragraphs 2 and 3 of Article 11 of the European Convention of 20 May 1980 (ETS N° 105) on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children shall not be applied in relations between States Parties which are also States Parties of the present Convention.

Article 20 - Relationships with other instruments

- 1 This Convention shall not affect any international instrument to which States Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contains provisions on matters governed by this Convention. In particular, this Convention shall not prejudice the application of the following legal instruments:
 - a the Hague Convention of 5 October 1961 on the competence of authorities and the applicable law concerning the protection of minors,
 - b the European Convention on the recognition and enforcement of decisions concerning custody of children and on restoration of custody of children of 20 May 1980, subject to Article 19 above,
 - c the Hague Convention of 25 October 1980 on the civil aspects of international child abduction,
 - d the Hague Convention of 19 October 1996 on jurisdiction, applicable law, recognition, enforcement and co-operation in respect of parental responsibility and measures for the protection of children.
- 2 Nothing in this Convention shall prevent Parties from concluding international agreements completing or developing the provisions of this Convention or extending their field of application.
- 3 In their mutual relations, States Parties which are members of the European Community shall apply Community rules and shall therefore not apply the rules arising from this

Convention, except in so far as there is no Community rule governing the particular subject concerned.

CHAPTER V - AMENDMENTS TO THE CONVENTION

Article 21 - Amendments

- 1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 22 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDCJ and, following consultation of the Parties to the Convention, which are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

CHAPTER VI - FINAL CLAUSES

Article 22 - Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and the European Community.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any State mentioned in paragraph 1 or the European Community, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23 - Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this

Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 *d.* of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 24 - Territorial application

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25 - Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention.

Article 26 - Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 27 - Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 22 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23 of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22 and 23;
- d any amendment adopted in accordance with Article 21 and the date on which such an amendment enters into force;

- e any declaration made under the provisions of Article 18;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 26;
- g any other act, notification or communication, in particular relating to Articles 10 and 11 of this Convention.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

Članak 3.

Republika Hrvatska priopćit će na Konvenciju iz članka 1. ovoga Zakona, prilikom polaganja isprave o ratifikaciji, sljedeću izjavu:

I Z J A V A
vezana uz članak 11. Konvencije

Republika Hrvatska izjavljuje da je središnje tijelo za provedbu Konvencije, određeno sukladno članku 11. stavku 1. Konvencije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Uprava za socijalnu skrb, Zagreb, Ksaver 200a.

Članak 4.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Konvencija iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njezinom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka propisano je da se potvrđuje Konvencija o kontaktima s djecom.

Uz članak 2.

Ovaj članak sadrži tekst Konvencije o kontaktima s djecom u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.

Uređuje se da će Republika Hrvatska priopćiti na Konvenciju o kontaktima s djecom izjavu vezanu uz članak 11. Konvencije, prema kojem je središnje tijelo za provedbu Konvencije određeno sukladno članku 11. stavku 1. Konvencije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Uprava za socijalnu skrb, Zagreb, Ksaver 200a.

Uz članak 4.

Određuje se tijelo nadležno za provedbu Zakona.

Uz članak 5.

Navedenim člankom utvrđuje se da Konvencija o kontaktima djecom na dan stupanja na snagu Zakona, nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka uređeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

Prilog - tekst Konvencije o kontaktima s djecom, u izvorniku na engleskom jeziku